

OBSAH

Předmluva / 3

(Prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.)

Co je to rakovina? / 5

(Prof. MUDr. Zdeněk Dienstbier, DrSc.)

Dědičnost jako rizikový faktor / 5

Vznik nádoru / 6

Ochranné systémy organismu / 7

Výskyt rakoviny / 7

(Prof. MUDr. Zdeněk Dienstbier, DrSc.)

Prevence nádorových onemocnění / 12

(Doc. MUDr. Lumír Komárek, CSc.)

Pojmy / 12

Zdravotní stav a nádorové onemocnění / 12

Hlavní rizikové faktory / 13

Onkologická prevence v praxi praktického lékaře / 19

(MUDr. Bohumil Skála, Ph.D.)

Využitelná vyšetření / 20

Standardní preventivní postupy

u vybraných nádorových onemocnění v primární péči / 21

(MUDr. Bohumil Skála, Ph.D.)

Karcinom prsu / 21

Kolorektální karcinom / 24

Karcinom prostaty / 26

Nádory varlat / 28

Karcinom dutiny ústní / 29

Nádory kůže / 30

Plicní karcinom / 35

Nádory děložního hrdla / 37

Projekt včasného záchytu nádorů prsu / 45

(MUDr. Zuzana Miškovská)

Včasný záchyt kolorektálního karcinomu / 55

(MUDr. Martin Botík)

Včasný záchyt onemocnění prostaty / 66

(MUDr. Zuzana Miškovská)

Laboratoř a její místo v péči pacienta s nádorovým onemocněním / 69

(Prim. MUDr. Karel Kohoutek)

Nádorové markery / 70

Krevní obraz / 76

Zobrazovací metody v diagnostice nádorů / 78

(Prim. MUDr. Karel Nedvěd)

Metody používající rentgenové záření / 82

Metody využívající ultrazvukové vlnění / 84

Metody využívající principy magnetické rezonance / 84

Intervenční radiologie / 85

Léčení zhoubných nádorů / 86

(Prof. MUDr. Zdeněk Dienstbier, DrSc.)

Chirurgická léčba / 86

Radioterapie / 87

Chemoterapie / 88

Vedlejší účinky protinádorové terapie / 89

Svobodný a informovaný souhlas pacienta / 90

(Doc. JUDr. Jiří Jirásek, CSc.)

Národní onkologický program / 94

Dobrovolné charitativní neziskové onkologické iniciativy a organizace / 95

(Prof. MUDr. Zdeněk Dienstbier, DrSc.)

Evropský kodex proti rakovině / 96

Stručná charakteristika Pařížské charty / 97

Deklarace práv onkologických pacientů / 99